

Českokobratrská církev evangelická – Plzeň Západní sbor
Němejцова 2, 301 00 Plzeň

Farář sboru Mgr. Luděk Korpa mobil: 739 209 260

Informace o aktuálním dění v našem kostele:

<https://plzen-zapadni-sbor.cz/>

Máme radost, že jste našli cestu
do našeho kostela.

Připravujeme:

Sobota 23. března 17 hodin

Benefiční koncert pro Hospic sv. Lazara

Flétna a varhany v proměnách staletí

(skladby autorů 17. až 20. století)

Hana Pumrová flétny, Jaroslav Brož varhany

Neděle 7. dubna 17 hodin hudební nešpory

Postní hudba pro sbor, varhany

a zobcové flétny.

Na programu díla J. Zacha, A. Michny, P. Ebena, J. Hanuše, J. S. Bacha, H. Ebelinga a W. C. Briegela.

Účinkující: pěvecký sbor,

J. Chaloupková a J. Estarle - varhany,

H. Pumrová a H. Jeřábková - zobcové flétny.

„Okna vesmíru dokořán“

výstava fotografií blízkého i dalekého vesmíru 13. 2. – 31. 3.

„Krajinou snů“

neděle 5. května 17 hodin - při vernisáži výstavy obrazů

Pavly Sladké zazní autorské písně Ivany Horké

Hudební nešpory

3. března 17 hodin

Velebí má duše Hospodina hymnus Magnificat v hudbě renesance a baroka

Program:

Orlando Lasso: Magnificat octavi toni – sbor

Hans Leo Hassler: Magnificat octavi toni – varhany

Zamyšlení nad Biblí Luděk Korpa

Dietrich Buxtehude: Magnificat primi toni - varhany

Johann Pachelbel: Magnificat pro sbor a varhany

Mariin chvalozpěv Magnificat (Velebí má duše Hospodina – Lukáš, 1, 40-55) byl už od počátku velmi často zhudebňován. Jen v gregoriánském chorálu, nejstarší umělecké hudbě západní Evropy, najdeme osm různých nápěvů tohoto hymnu. Později následovala polyfonní zpracování, ale také varhanní verze. V době renesance se některé vokální skladby provozovaly způsobem, který byl nazýván „alternatim – praxe“.

Bud' se polyfonní části střídaly s verši gregoriánského chorálu, nebo s varhanními vložkami. Tímto způsobem bude provedeno Magnificat Orlanda Lassa, v němž se sborové verše budou střídat s varhanními vstupy od Hanse Leo Hasslera. Střídání sboru s varhanami mělo však jednu nevýhodu – totiž chyběl tam text. Proto bylo zvykem k varhanním vstupům příslušný text recitovat. Dnes chybějící text můžeme nahradit psanou formou.

Nizozemský rodák **Orlando Lasso (cca 1532 – 1594)** působil na mnoha místech. Několik let byl v Itálii, pak v Antverpách a od roku 1556 byl nejprve zpěvákem a později kapelníkem v Mnichově. Je autorem mnoha vokálních skladeb duchovních i světských.

Byl v přátelských vztazích s katolíky i s evangelíky a některá svá díla věnoval kardinálům, jiná evangelickým kostelům. Text Magnificat zhudebnil několikrát. Magnificat octavi toni (v osmé tónině – mixolydické) je určeno právě pro provedení alternatim.

Varhanní části jsou od Lassova mladšího současníka **Hanse Leo Hasslera (1564 – 1612)**. Ten působil nejprve v Norimberku, později až do konce života v Augsburgu ve službách bohaté bankéřské rodiny Fuggerů. Nebyl sice přímým žákem Orlanda Lassa, ale jeho dílo určitě dobře znal. Hassler zhudebnil hymnus Magnificat také a kromě toho napsal varhanní vstupy (versetti) v různých tóninách. Tyto varhanní části, které jsou zde na místě gregoriánského chorálu, také tématicky z nápěvů chorálu vycházejí. Začátek tvoří slavnostní varhanní toccata, dále se pravidelně střídá sbor s varhanami a závěrečná část patří opět varhanám.

Ve druhé části programu zazní dvě Magnificat barokních autorů. První z nich je pouze varhanní a jeho autorem je **Dietrich Buxtehude**, starší současník a učitel J. S. Bacha. Byl varhaníkem v severoněmeckém městě Lübecku, kde pravidelně pořádal duchovní koncerty. Hymnus Magnificat zpracoval pro varhany třikrát. Nejrozsáhlejší a nejslavnostnější z nich je právě „Magnificat primi toni“. I v baroku se ještě částečně udržovala tradice starého číslování církevních tónin, ale postupně přecházela do dnešní praxe tónin durových nebo mollových. Buxtehudeho Magnificat je také již spíše v tónině d moll než ve staré tónině dórské. Je rozděleno do deseti částí

různého charakteru podle zhudebňovaných veršů.

Johann Pachelbel působil většinu svého života v Norimberku a je dnes známý hlavně jako autor varhanních skladeb. Méně známá jsou jeho vokální díla, mezi něž patří i Magnificat, které Pachelbel zhudebnil třináctkrát v různém obsazení a pro různé slavnostní příležitosti. Dnes prováděné Magnificat je určeno pro čtyřhlasý sbor a basso continuo (varhany nebo cembalo). Skladba je v tónině D dur, která byla v době baroka považována za velmi slavnostní. Původní gregoriánský nápěv skladatel připomene

jen v části „Fecit potentiam“, kdy ho zpívá v dlouhých tónech soprán.

- Sbor:** **Magnificat anima mea Dominum
et exultavit spiritus meus in Deo Salutari meo,**
*Velebí má duše Hospodina
a můj duch jása v Bohu, mém spasiteli,*
- Varhany:** **Quia respexit humilitatem ancillae suae,
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.**
*že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení.
Hle, od této chvíle mne budou blahoslavít všechna pokolení,*
- Sbor:** **Quia fecit mihi magna, qui potens est
et sanctum nomen eius.**
*že se mnou učinil velké věci ten, který je mocný.
Svaté jest jeho jméno*
- Varhany:** **et misericordia eius a progenie in progenies
timentibus eum.**
*a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení
k těm, kdo se ho bojí.*
- Sbor:** **Fecit potentiam in brachio suo
dispersit superbos mente cordis sui.**
*Prokázal sílu svým ramenem,
rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně,*
- Varhany:** **Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.**
vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil,
- Sbor:** **esurientes implevit bonis
et divites dimisit inanes**
*hladové nasytil dobrými věcmi
a bohaté poslal pryč s prázdnou.*
- Varhany:** **Suscepit Israel puerum suum
recordatus misericordiae suae.**
*Ujal se svého služebníka Izraele,
pamětliv svého milosrdenství,*
- Sbor:** **Sicut locutus est ad patres nostros,
Abraham et semini eius in saecula.**
*jež slíbil našim otcům,
Abrahamovi a jeho potomkům na věky.*
- Varhany:** **Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto,**
Sláva otci i Synu i Duchu svatému
- Sbor:** **Sicut erat in principio et nunc et semper
et in saecula saeculorum . Amen.**
*jako byla na počátku i nyní i vždycky
až na věky věků. Amen.*